

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт
Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Қостанай қаласы білім бөлімінің
«№ 17 бөбекжайы» КМҚК

1. Осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V ҚРЗ Заңының 10-бабын орындау мақсатында әзірленді және Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының (бұдан әрі - педагогтар) «Қостанай қаласы білім бөлімінің «№ 17 бөбекжайы» КГКР білім беру ұйымдары (мемлекеттік ұйым) қызметінің салаларында тыйым салу, шектеу және рұқсаттар жүйесін білдіреді қызметкерлер):
2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаты сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу, білім беру ұйымдарында сыбайлас жемқорлық көріністеріне құқықтық сауаттылық пен нәлдік төзімділікті арттыру болып табылады
3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың міндеттері:
 - өз құқықтары мен міндеттерін жүзеге асырған кезде педагогтар мен мектеп қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын және жауапкершілігін қалыптастыру;
 - сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың теріс салдарын болдырмау;
 - Білім беру ұйымы қызметінің тиімділігін арттыру.
4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты қолдану және орындау:
 - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт білім беру ұйымының қызметінде жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыру және жүзеге асыру кезінде қолданылады.
 - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт білім беру ұйымының барлық педагогтары мен қызметкерлерінің орындауы үшін міндетті.
 - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты қолдану және орындау үшін білім беру ұйымының педагогтары мен қызметкерлері дербес жауапты болады.
5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты өзгерту «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабының 2-тармағына сәйкес жүргізіледі.
6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт білім беру ұйымының педагогтары мен қызметкерлерінің белгіленген ережелерді мүлтіксіз сақтауға және қызмет саласына байланысты сыбайлас жемқорлық көріністерін болдырмауға бағытталған іс-қимылдары мен шешімдерін айқындайды.
7. Білім беру ұйымы педагогтары мен қызметкерлерінің қоғаммен өзара қарым-қатынас саласындағы сыбайлас жемқорлық фактілерімен қақтығысқан кездегі іс-әрекеттері:
 - егер педагог немесе ұйым қызметкерінің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы ақпараты болса, ол мұндай құқық бұзушылықтың алдын алу және тоқтату жөнінде қажетті шаралар қолдануға, оның ішінде жоғары тұрған басшыны, өзі жұмыс істейтін білім беру

ұйымының басшылығын, уәкілетті мемлекеттік органдарды дереу жазбаша нысанда хабардар етуге тиіс;

- Сыбайлас жемқорлықтың өздеріне белгілі болған жағдайлары, мемлекеттік ұйымға кір келтіретін қызметтік этика нормаларының бұзылуы және тәртіптік теріс қылықтар туралы, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндіру және сыйлықтар алу мақсатында қандай да бір адамдардың оларға жүгіну фактілері туралы, мүдделер қақтығысы туындаған немесе оның туындау мүмкіндігі туралы, орындау кезінде жеке мүдделілігі туралы тікелей басшының назарына дереу жеткізу туралы қызметтік міндеттері.

8. Білім беру ұйымының педагогтары мен қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты сақтауын бақылауды әдеп жөніндегі уәкілетті орган жүзеге асырады. Білім беру ұйымының педагогтары мен қызметкерлері сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты сақтамаған жағдайда білім беру ұйымының басшысы бұл туралы әдеп жөніндегі уәкілге (білім беру бөлімінің басшысына) хабарлайды.

9. Қоғамдық қатынастар саласының атауы: бухгалтерлік есеп және экономика секторы;

9.1. Тыйым салулар, шектеулер және рұқсаттар:

- қаржы қызметінің бухгалтерлік есебін, білім беру ұйымының материалдық, еңбек және қаржы ресурстарының үнемді және ұтымды пайдаланылуын бақылауды жүргізуге;
- қаржыландыру жоспары шегінде банк, кассалық операциялар мен есеп айырысулардың есебін жүргізуге;
- келіп түсетін негізгі құралдардың есебін, олардың қозғалысын жүргізуге;
- көрсетілетін қызметті беруші ұйымдарымен төлемдерді салыстырып тексеруді жүргізуге;
- білім беру ұйымының басшысымен бірлесіп, тауарлық-материалдық құндылықтар мен ақша қаражатын қабылдау және беру үшін негіз болатын банктік құжаттар мен құжаттарға, сондай-ақ қаржылық міндеттемелерге қол қоюға;
- Тиісті органдарға шоғырландырылған қаржылық есептілікті (бюджеттік есептілік, қаржылық есептілік және т.б.) жасау және белгіленген мерзімде ұсыну қажет.
- білім беру ұйымының қаржылық қызметіне экономикалық талдау жүргізуге; қаражат резервтерін анықтау мақсатында бухгалтерлік есеп пен есептілік деректері бойынша;
- штаттық, қаржылық және кассалық тәртіптің қатаң сақталуын, қаржыландыру жоспарларының орындалуын, бухгалтерлік құжаттардың сақталуын, оларды белгіленген тәртіппен ресімдеуді және мұрағатқа тапсыруды қамтамасыз етуге;
- мемлекеттік мұқтаждар үшін, конкурс бойынша (сатып алу рәсімдерінің өзге де түрлері) тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) сатып алуды ұйымдастыру жөніндегі жұмысты заңнамада белгіленген тәртіппен бақылауды жүзеге асыруға;
- Келіп түсетін негізгі құралдар мен тауар-материалдық құндылықтарды есепке алуды, сондай-ақ бухгалтерлік есепте олардың қозғалысына байланысты операцияларды уақтылы көрсетуді жүзеге асыруға міндетті. Тозу сомасын есептеу.
- заңнамада белгіленген тәртіппен бухгалтерлік есеп жүргізуді жүзеге асыруға;
- Материалдық құндылықтарға түгендеу жүргізу және тиісті құжаттаманы жүргізу.
- осы міндетті орындамағаны үшін тәртіптік жауаптылықта бола отырып, өзіне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы білім беру ұйымының басшысына, білім беру бөлімінің басшысына немесе құқық қорғау органдарына хабарлауға;
- Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтауға міндетті.

10. Педагог және білім беру ұйымының қызметкері:

- мемлекеттің мүдделеріне нұқсан келтіретін, мемлекеттік органдардың жұмыс істеуіне кедергі келтіретін немесе тиімділігін төмендететін іс-әрекеттерге қарсы тұруға;

- жеке және заңды тұлғалардың құқықтарының, бостандықтары мен заңды мүдделерінің сақталуын және қорғалуын қамтамасыз етуге, заңдарда белгіленген тәртіппен және мерзімде жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарауға, олар бойынша қажетті шаралар қолдануға;

- белгілі бір міндеттердің орындалуын реттейтін нормативтік құқықтық актілерде сәйкессіздік анықталған жағдайларда, уәкілетті органға дереу жазбаша нысанда хабарлауға;

- жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдер қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз етуге;

- Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген шектеулер мен тыйым салуларды сақтауға;

- өз құзыреті шеңберінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

- мүдделер қақтығысына жол бермеуге, олар туындаған кезде заңдарға сәйкес оларды жою жөнінде шаралар қолдануға;

- өздеріне берілген құқықтар шегінде және лауазымдық міндеттеріне сәйкес өкілеттіктерді жүзеге асыруға;

11. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартта қозғалатын салада жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде педагог және білім беру ұйымының қызметкері:

- заңдылық қағидатын, Қазақстан Республикасы Конституциясының, заңдарының және өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын басшылыққа алуға, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы қатаң сақтауға;

- мүдделер қақтығысының туындауының кез келген мүмкіндігін болдырмау жөнінде шаралар қабылдауға;

- жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыруын қиындататын іс-әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеуге;

- өзінің лауазымдық өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді жеке мүліктік және мүліктік емес пайда алу үшін пайдаланбауға;

- жоғары кәсіби жұмыс үшін барлық күш-жігерін жұмсауға, қойылған міндеттерді шешудің оңтайлы, үнемді және өзге де құзыретті тәсілдерін қолдануға;

- қызметтік міндеттерін тиімді орындау үшін өзінің кәсіби деңгейі мен біліктілігін үнемі арттыруға;

- жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау кезінде қызмет бабын теріс пайдалануға, негізсіз бюрократизм көріністеріне және волокиттерге, сондай-ақ дөрекілік пен әдептілік көріністеріне жол бермеуге;

- жеке және заңды тұлғалардың құқықтарын, бостандықтары мен заңды мүдделерін сақтау мен қорғауды қамтамасыз етуге;

- Әріптестерінен жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету.

12. Өз құзыреті шеңберінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде білім беру ұйымының педагогтары мен қызметкерлері:

- Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтауға;

- кәсіби (қызметтік) этиканы сақтауға;

- Білім беру ұйымының басшысына, білім бөлімінің басшысына, уәкілетті мемлекеттік органдарға оны басқа тұлғалардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндіру жағдайлары туралы дереу жазбаша нысанда хабарлауға міндетті.

- еңбек тәртібін мүлтіксіз сақтауға, берілген өкілеттіктерге тиімді билік етуге; өзінің қызметтік міндеттерін адал, әділ және сапалы атқаруға, жұмыс уақытын ұтымды пайдалануға;

- лауазымдық міндеттерін атқару кезінде жеке және заңды тұлғаларға артықшылық бермеуге, олардың ықпалынан тәуелсіз болуға;

- Әріптестері мен басшысына өзара қарым-қатынастың белгіленген тәртібін бұзатын, олардың әділ қызметтік шешім қабылдауына ықпал етуі мүмкін өтініштермен жүгінуден бас тартуға міндетті.

13. Тіршілік саласының ерекшелігіне байланысты туындайтын өзге де өзара қарым-қатынастар кезінде:

- әріптестері мен азаматтарға қатысты негізсіз айыптауларға, дөрекілік фактілеріне, адамның қадір-қасиетін, абыройсыздығын, дұрыс емес мінез-құлқын қорлауға жол бермеуге;
- міндеттерді орындау процесінде объективті және шынайы мәліметтерді ғана басшылыққа алуға;
- мемлекеттік мүліктің сақталуын қамтамасыз етуге, меншікті ұтымды, тиімді және тек қызметтік мақсаттарда пайдалануға;
- ұжымда іскерлік өзара қарым-қатынастар мен сындарлы ынтымақтастықты орнатуға және нығайтуға ықпал етуге;
- заңда тәртіптік, әкімшілік жауаптылық көзделген теріс қылықтар мен өзге де құқық бұзушылықтар жасауға жол бермеуге;
- іскерлік этикет пен ресми мінез-құлық ережелерін сақтауға;
- Тексеру іс-шаралары кезінде мемлекеттік бақылау және қадағалау туралы жалпы ережелерді қатаң сақтауға міндетті.
- Білім беру ұйымының басшысын, білім беру бөлімінің басшысын не сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың белгілі болған жағдайлары туралы дереу хабардар етуге міндетті.

14. Білім беру ұйымының осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты сақталмаған жағдайда білім беру ұйымының педагогтары мен қызметкерлері жазалау шарасы тәртіптік жауапкершілікті көздейтін дербес жауаптылықта болады.